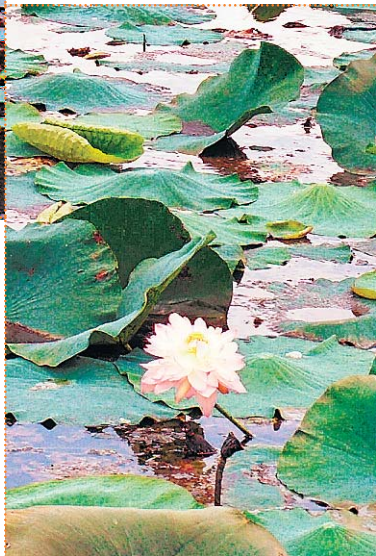

ಢರ ಢರ ತಾವರೆ

■ ಚಿತ್ರ-ಬರಹ
ಸಹನಾ ಕಾಂತಬೈಲು

ತಾವರೆ ಪೂಜನೀಯ ಹೂ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಇದೊಂದು ಉಪಯುಕ್ತ, ಔಷಧೀಯ ಸಸ್ಯ ಕೂಡಾ. ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಶಿಲ್ಪ, ಚಿತ್ರಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾವರೆಯ ವರ್ಣನೆ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

‘ಇಂದು ಕೆಂದಾವರೆ ದಳದಳಿಸೆ ದಾರಿಯಲಿ, ಗಂಧದೌತಣ ಹೋಗಿ ಬರುವ ಜನಕೆ’ ಎಂದು ಕವಿ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗರು ತಾವರೆಯ ಸೊಬಗನ್ನು ಮನದಂಬಿ ಹೋಗಲಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಶಿಲ್ಪ, ಚಿತ್ರಕಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಾವರೆಯ ವರ್ಣನೆಯಿದೆ. ನಿಸರ್ಗದ ಸುಂದರ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದ ತಾವರೆ ದೇವರ ಪೂಜೆಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ತಾವರೆ ಹೂವಿದೆ. ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಹಾಗೂ ಸರಸ್ವತಿ ತಾವರೆಯ ಮೇಲೆ ಆಸೀನರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಜಲಸಸ್ಯವಾದ ತಾವರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಹರಿಯದೆ ನಿಂತಿರುವ ಕೆರೆ, ಕೊಳ, ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಮನೆಯಂಗಳದಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ತೊಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಣ್ಣು ಹಾಕಿ ನೀರು ತುಂಬಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೃತಕವಾಗಿಯೂ ತಾವರೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಹುದು. ಇದರ ಬುಡವು ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿರುತ್ತದೆ. ಬುಡದಿಂದ ಮೃದುವಾದ ದಂಟುಗಳು ಬೆಳೆದು ಅದರ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ದುಂಡನೆಯ ಎಲೆಗಳು ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ.

ತಾವರೆ ಹೂವಿನ ನೀಳವಾದ ತೊಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ ತುಂಬಿದ ಜಾಗಗಳಿರುತ್ತವೆ. ನೀರಿನ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅರಳಿ ನಿಂತಿರುವ ಈ ಹೂವುಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದೇ ಚಂದ. ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂದರೆ ತಾವರೆ ಎಲೆ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ನೀರು ಎಲೆಗೆ ಅಂಟುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಕೆಂದಾವರೆ, ಬಿಳಿಯ ಹೂಗಳನ್ನು ಬಿಡುವ ಬಿಳಿದಾವರೆ, ನೇರಳೆ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿದ ತಾವರೆ- ಹೀಗೆ ತರತರ ಹದ ತಾವರೆಗಳಿವೆ. ಇದು ‘ನಿಂಫಿಯೇಸಿ’ ಸಸ್ಯ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ. ಇದರ ಸಸ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಹೆಸರು ‘ನಿಲಂಬೊ ನ್ಯೂಸಿಫೆರಾ’. ಇದೊಂದು ಜೌಷಧೀಯ ಸಸ್ಯ ಕೂಡಾ. ವಾತ, ಪಿತ್ತ, ಕಫ ರೋಗಗಳನ್ನು ಇದು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ಕೆಮ್ಮು, ಮಲಬದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಶಮನ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ತಲೆಕೂದಲಿಗೆ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.